

Glas Gorenjske

KRANJ, 2. APRILA 1956
LETO IX. — ST. 27
DIN 10.—

Izdaja: Gorenjski tisk / Ureja:
Uredniški odbor / Odgovorni
urednik: Slavko Beznik
Telef. uredništva 475 — uprave 190
/ Tekoči račun pri Komunalni banki
Kranj šte. 61-KB-1-Z-135 / Izhaja v
ponedeljek in petek / Naročnina: letna
600, polletna 300, mesečna 50 dinarjev.

Gorenjska mladina ob jubileju delovnih brigad

Po desetih letih so se zopet sešli in mladinska solidarnost je zaživela

Spet so zapeli krampi in lopate

Kranj, 1. aprila.

Morda niso srca mladih brigadirjev nikdar tako močno zatrepetala, kot prav danes, ko po vsej državi proslavljamo 10. obletnico mladinskih delovnih brigad. V spominu neštetihih brigadirjev, ki so prelivali znoj na mnogih delovnih akcijah, je danes ponovno zaživela tista mladinska solidarnost, ki jih je družila ob krampih in lopatah. Tradicije revolucionarne mladinske organizacije so dobile tudi te dni pomemben poudarek.

Z vseh strani, iz vseh krajev so se sešli »stari«, prekaljeni brigadirji in v družbi v mlajšimi tovariši obujali lepe spomine.

Tudi na Gorenjskem je bila danes vrsta prireditev, ki se bodo nadaljevale še ves ta teden.

V KRANJU

Včeraj popoldne je bila v Prešernovem muzeju odprta razstava o življenju in delu mladine na delovnih akcijah, prav tako tudi o delu mladinske organizacije na terenu.

V zgornji dvorani Sindikalnega doma je bila nato svečana akademija v počastitev 10-letnice mladinskih delovnih brigad. Zbrane mladince in goste je pozdravil bivši komandant mladinske delov. brigade »Stane Zagar« Lojze Eržen.

Danes navsezgodaj je zadelo tradicionalna pesem mladinskih brigad »Mi smo mladi bataljoni...« Nad 500 mladincev in mladink je delalo na športnem igrišču na Zlatem polju, na Planini, v Stražišču in na športnih igriščih pri Vajeniškem domu in Gumarski šoli. Med njimi je bilo precejšnje

V radovljški občini so izvolili potrošniške svete

Pred kratkim so v občini Radovljica ustanovili 17 potrošniških svetov. Na zborovanjih so odborniki tolmačili ljudem pomen teh organov, katerih namen bo odstraniti številne pomanjkljivosti v naši trgovini. Potrošniški sveti bodo močno razširili družbeno upravljanje v našem gospodarstvu in pritegnili k sodelovanju veliko število državljanov. Vsak potrošniški svet ima enake pravice kot organi družbene kontrole in organi družbenega upravljanja. Potrošniški sveti nam bodo posredovali nove izkušnje, ki nam bodo pomagale pri uresničevanju načel družbenega upravljanja.

Š.

število starih brigadirjev - veteranov z mladinskimi objekti.

V DOMŽALAH

V Domžalah je bila sinoči prisrčna proslava, združena s folklornimi plesi in pesmimi, ki jih je izvajal »Kulturni klub« ljubljanske mladine. Danes dopoldne pa je mladina iz Domžal gradila cesto na športni stadion. V največjem številu se je odzvala mladina tovarne »Toko« in Usnjarskega tehnikuma, dela pa se je udeležil tudi predsednik občine in narodni heroj tov. Franc Avbelj - Lojko in sekretar Obč. komiteja ZKS Zdravko Troha.

NA JESENICAH

Sinoči je bila v domu Partizana svečana akademija, na kateri so sodelovali mladinci »Partizana«, člani »Svobode« in dijaki jeseniških šol. Slavnostni govor je imel Janko Burnik. V spomin mladinskih delovnih brigad na Jesenicah je bila danes dopoldne odkrita plošča na novem postajnem posloju. Mladinci so namreč prvi pospravili ruševine nekdanje železniške postaje in leta 1951 je srednješolska brigada začela kopati temelje. Spominsko ploščo je odkril 7-kratni udarnik in večkratni udeleženec mladinskih delovnih akcij Tine Sranc.

V KAMNIKU

Kamnik, 31. marca.
Včeraj popoldne je bila v veliki dvorani Kulturnega doma v Kamniku proslava mladinskih delovnih brigad. Ob veliki udeležbi mladine in delovnega ljudstva sta pionirski in mladinski pevski zbor kamniške gimnazije začela program z bor-

benimi pesmimi. Referat o delu in uspehih mladinskih brigad je imel Bogomir Rot. Folklorna skupina tovarne »Stol« je izvajala belokranjske in gorenjske ples, recitala pa sta Jelka Fink in Franc Drolc. Za zaključek so predvajali tri filme z mladinskih delovnih akcij.

ODKRITJE

SPOMINSKE PLOŠČE

V nedeljo, 8. aprila, bo v tovarni »Titan« prisrčna slovesnost. Odkrili bodo spominsko ploščo mladinskim delovnim brigadam, ki so gradile novo li-varno.

Z.

V ŠKOFJI LOKI

Tudi škofjeloška mladina se je lepo pripravila na praznik mladinskih delovnih brigad. Na gimnaziji je bila včeraj popoldne uspešna proslava, na kateri je spregovoril nekaj besed tudi Milan Žakelj, sekretar občinskega komiteja ZKS. Proslava je bila združena s svečanim sprejemom novih članov v organizacijo LMS. Danes dopoldne pa so se mladinci in mladinke skupno s pripadniki JLA udeležili prostovoljnih delovnih akcij pri odstranjevanju ruševin, urejanju nogometnega igrišča na Trati in urejanju prostorov okoli gasilskega doma v Godešiču.

O čem razpravlja krajevni odbor v Kropi

Ali bo že jeseni šola v Lipnici?

Kropa, 1. aprila.

Cepprav je v občini Radovljica ustanovljena Komunalna uprava, ki bo reševala najvažnejša vprašanja komunalne dejavnosti v občini, vendar člani krajevnega odbora v Kropi zaradi tega ne menijo prenehati z reševanjem komunalnih naprav, ki se tičejo njihovega kraja. Sicer si krajevni odbor ni na jasnem, kakšna dela in v kolikšni meri so lahko predmet njihovega razpravljanja, vendar odborniki menijo, da bi morala občina prepustiti razna manjša, drobna dela, krajevemu odboru (manjših odtočnih kanalov, cestne

razsvetljave itd.), čeprav za Kropo predstavlja velik problem kanalizacija.

Vedno večja pa je v Kropi tudi stanovanjska stiska. Ker pa je kraj z zakonom o zaščiti krajev prišel v položaj, da se ne more bistveno spremeniti, je postalo to vprašanje še bolj pereče. Zato so že določili novo zazidalno področje okoli plavalnega bazena, v letošnjem letu pa bodo morda že dobili tudi zazidalni načrt. S tem v zvezi so izvolili iniciativni odbor za novo stavbno zadrugo. Tako bo v prihodnosti zrasel nov del Kroke.

Največja želja vseh Kroparjev pa je, da bi bila v Lipnici čim prej dograjena šola osemletka. Po investicijski vsoti je šola dograjena za 85-90% in bi se enoletno odlaganje dograditve, kljub finančnim težkostem bilo negospodarsko. Da pa je osemletka v tem predelu nujno potrebna, je jasno. Za pojasnilo samo tole. V nižjo gimnazijo v Radovljico ali drugam, se vozi ali hodi približno 80 otrok iz tega območja. Brž ko bi začeli s poukom v Lipnici, pa bi bilo samo v višjih razredih 100 do 120 otrok. Kroparji upajo, da bo v letošnji jeseni že vsaj 6 razredov v novem poslopju, prav tako pa bi bila tudi prvi in drugi razred osnovne šole iz Srednje Dobrave, kjer je šola v neprimernih prostorih.

Krajevni odbor v zadnjem času precej razpravlja tudi o olepšavi Kroke. To predvsem zaradi tega, ker je Kropa privlačna turistična točka za izozemce. Tako si je v preteklem letu ogledalo železarsko Kropo nad 4.000 tujcev.

INICIATIVA

Tovariš Zbilj, direktor »Doma na Jezerskem«

Naš razgovor

Planine - morje

Pred dnevi sem slučajno »ujel« nek razgovor. Bil je to pravi gostinski-predsezonski dogovor dveh znancev...

»Ti, veš, da bi letos prav rad nekje »pošteno« in vendar poceni letoval. Potreben sem že dopusta.«

»No, k nam pridi,« mu odgovori znanec. »Na Jezersko! Da ne boš mislil, da delam reklamo, vendar se pri nas že od novembra pripravljamo na poletno turistično sezono.«

»Vse postelje so oddane za 4 mesece in 7 dni, skozi vso sezono. Pred vojno je bil na Jezerskem primer, da so bile postelje največ tri tedne v letu zasedene.«

»Čudi me, da bo prišlo toliko gostov. Ali jim pripravljate kaj posebnega?«

Morda pa je res kaj posebnega!

nega! »Planine - morje.«

V sodelovanju s hotelom »Helios« Piran, »Krona« Škofja Loka in našim podjetjem bomo nudili gostom oddih v planinah in hkrati na morju. Sedem dni plavanja, sedem dni čistega gorskega zraka.«

»In cena?«

»1.000 dinarjev dnevno, sicer pa lahko letuješ samo na Jezerskem za 650 dinarjev dnevno!«

»Kakšne goste pričakuješ?«

»V glavnem domače, samoplačnike. Vendar bomo letos že začeli sprejemati tudi izozemce! Zanimalo me je, kdo sta bila ta dva človeka. Vprašal sem ju. Eden izmed njih je bil direktor gostinskega podjetja »Doma na Jezerskem«, drugi pa...«

Radovednosti je bilo zadoščeno... I. AUSEC

Komu se je nasmehnil žreb?

1. FRELIH VINKO, Sp. Duplje 35 p. Duplje — radio aparat.
2. DACAR VIDA, Podlublje 34 p. Tržič — dvokolo.
3. GASPERŠIČ KATARINA, Kropa 72 — 3,5 metra hubertus blaga.
4. ZORMAN MARICA, Adergas 3, Cerklje — bimetalni termometer.
5. MRAK JOŽE, Podgorje 31 p. Kamnik — 2 kg volne.
6. BOHINC MARIJA, Praše 5 p. Kranj — vožnja z letalom po Gorenjski.
7. BOŽIČ IVAN, Kokrica 125 p. Kranj — 6 m gradla.
8. SORČAN JANEZ, Sr. Bitnje 27 p. Zabnica — blago za žensko obleko.
9. SAJOVIC CIRIL, Velesovo 24 p. Cerklje — fotelj.
10. BREGAR MARTA, Zlato polje, blok trgovinski p. Kranj — pohištveno okovje.
11. PUŠAR IVANKA, Puštal 88 p. Škofja Loka — 6 brisač.
12. MIHOLIČ FANI, nova hiša Mekinje p. Kamnik — 5 metrov blaga.
13. JAGODIČ ANGELA, Podbrezje 12 p. Duplje — 2,5 m blaga za žensko obleko.
14. ŠTIRN MARIJA, Hrastje 32 p. Senčur — moški čevlji.
15. ROPRET FRANC, Velesovo 42 p. Cerklje — dinamo, 1 buteljka rizlinga.
16. KRT MARIJA, Podjelše 1 p. Kamnik — dinamo in 1 buteljka rizlinga.
17. SETNAR JOŽE, Mekinje 84 p. Kamnik — dinamo in 1 buteljka rizlinga.
18. AVGUŠTIN CECILJA, Reteče 62 p. Škofja Loka — dinamo in 1 buteljka rizlinga.

TAKOLE SO ŽREBALI

19. ZALOKAR CIRIL, Zg. Besnica 13 p. Besnica — dinamo in 1 buteljka rizlinga.
20. KOŠIR ANDREJ, Trstenik 25 p. Golnik — material za en par čevljev.
21. PESTER MILKA, Bobovk 8 p. Kranj — 5 kg žime.
22. FAJFAR MARIJA, Bistrica 5 p. Duplje — papir za zavijanje mastnih predmetov.
23. HAJBAN JAKOB, Brode 5 p. Škofja Loka — kuhinjska tehtnica.
23. POLAJNAR VINKO, voj. p. 1626/1-B Čuprija - Srbija — popelinasta srajca s kravato.
25. DERNIČ MARIJAN, Kidričeva 23, Javornik — 1 prm trdih drv.
26. BERGANT STANKO, Zg. Kokra 42 p. Kokra — ogledalo in 3 rute.
27. KOPAC VINKO, Cesta JLA 6 p. Tržič — mesorezka in 1 par podplatov.
28. ROBLEK ANGELA, Bašelj 25 p. Preddyor — plašč in zračnici za kolo, 1 par podplatov, pepelnik.
29. ČESNIK IVAN, Krnica 11 p. Zg. Gorje — 2 plašča in 2 zračnici za kolo.
30. TRAMPUŽ ALFONZ, Strahinj 35 p. Naklo — šolski stol.
31. ZAPLOTNIK PETER, Križe 83 p. Križe — klobuk in stensko ogledalo.
32. RAZINGER TONČKA, Plavški rovt 10 p. Jesenice — relief Prešerna in 1 kg čokolade.
33. RAZNOŠNIK ANTON, Kopačnica 20 p. Gorenja vas — ribniški šopek, trajna.
34. ORAZEM PAVLA, tov. glasbil Mengeš — klobuk in 1 steklenico brinjeveca.
35. ČRNILEC JANEZ, Strahinj 23 p. Naklo — srajca in torta.
36. TAVČAR MALKO, Fiskulturni dom Zirovnica — 5 kg pralnega praška in 2 buteljki rizlinga.
37. NOVAK GREGOR, gasilski dom Senožeti p. Javornik — neylon mrežica, šunka in 1 buteljka rizlinga.
38. KALAN NEŽA, Jelendol 101 p. Tržič — neylon mrežica, šunka in 1 buteljka rizlinga.
39. ZORMAN FRANC, Dvorje 17 p. Cerklje — 5 kg mila, pepelnik.
40. BITENC JOŽE, Predoslje 17, Kranj — 1 kg čokolade, trajna.
41. BREGANT ALOJZ, Mencingerjeva 8, Jesenice — šal in trajna.
42. SRŠEN IVAN, gradbeno podjetje Domžale — šal in trajna.
43. JENKO FRANC, Očesnjavek 28, Cerklje — nočna lučka na baterijo in 3 konzerve kompota.
44. BERNARD JULKA, Hosta 4 p. Škofja Loka — prtiček in vazica.
45. CUNDRIČ KRISTINA, nova hiša Boh. Bistrica — servis za kompot, vazica.
46. NEMANIČ ANICA, Stara Loka 28, Škofja Loka — kolobar sira, 1 buteljka rizlinga.
47. STRUŽNIK FRANC, Visoko 71 p. Senčur — trajna, 3 buteljke vina.
48. dent. STEINER MIRKO, Partizanska, Kranj — tasa in vazica.
49. ŠPORN MARIJA ml., Struževo 9, Kranj — 1 paket CARE in vazica.
50. KENDA ANTON, Zali log 25 p. Železniki — garnitura kuhinjskih doz in vazica.
51. BIDA JANEZ, Ravne 16 p. Tržič — pohištveno okovje.

ČESTITAMO!

Spet so zapeli krampi in lopate

(Nadaljevanje s 1. strani)
lovnih akcij, ki so bile za mladino tudi velika šola tovarištva, bratstva in enotnosti.

V PREDOSLJAH

Mladina se že ves teden marljivo pripravlja na teden mladinskih brigad. V torek, 3. aprila ob 19. uri zvečer bo mladinsko zborovanje, v četrtek zvečer pa akademija z dokaj obširnimi programom.

MLADI ZADRUŽNIKI NA TREBIJI OB 10-LETNICI MDB

Sekcija mladih zadružnikov na Trebiji je bila ustanovljena šele letos v januarju. Kljub temu so mladinci precej napravili. V februarju so imeli enotedenski kmetijski tečaj, ki ga je posejalo 16 mladih zadružnikov. Poslušali so predavanja iz kmetijstva ter predmete splošne izobrazbe. Pri izpitih so pokazali precej znanja in kmetijska zadruga je nagradila 5 najboljših tečajnikov. Vsak tečajnik bo dobil iz zadružne drevnice po dve drevesci brezplačno.

Mladi zadružniki so sprejeli tudi nove naloge. Dokazati hočejo, da so vsi dobri mladinci, zato bodo v počastitev 10-letnice mladinskih delovnih brigad organizirali še enodnevni praktični sadjarski tečaj. Pomladili in precepili bodo nekaj dreves na Trebiji, nato pa bodo odšli v Kladje k posestniku Janezu Štremfju, kjer bodo sodelovali pri sajenju strnjenih nasadov. V vasi Kladje ali Stara Oselica bodo skušali pridobiti enega posestnika, da bi jim dovolil preurediti svoj vrt pod strokovnim vodstvom. Razen tega bodo mladi zadružniki z ostalo mladino sodelovali pri gradnji mladinskega oziroma šolskega igrišča na Trebiji. Z delom bo mladina začela v tednu mladinskih delovnih brigad. J. S.

Glas naših bralcev

Danes se to ne bi smelo več dogajati

V dneh, ko proslavljajo vse mladinske organizacije 10-letnico mladinskih delovnih brigad, bi bilo prav, da se spomimo vseh tistih mladincev in mladink, ki bi se teh proslav radi udeležili, pa se zaradi nekaterih sovražno usmerjenih ljudi ne morejo. Pri tem so najbolj prizadeti tisti mladinci in mladinke, ki so na teh delovnih akcijah sodelovali in pa otroci padlih partizanov.

V industrijski šoli tovarne čipk in vezenin »Rašica« v Gamelnah pri Ljubljani je vzgoja mladine pereč problem. V internatu stanuje več mladink, katerih starši so padli v NOV in jih štipendira organizacija Zveze borcev Novo mesto. V razgovoru so mi te mladinke pojasnile, kako jih upravniki tamkajšnjega internata na vse mogoče načine silijo v cerkev. Iz tega lahko sklepamo, da imajo prednost tiste učenke, ki se udeležujejo verskih obredov. Ni čudno, da se ljudje vprašujejo, kako more tak človek voditi važno vzgojno ustanovo in vzgajati mladino. Ali se ne zaveda, da je zagrešil kaznivo dejanje po uredbi o pravnem položaju verskih skupnosti, v kateri je vsiljevanje vere prepovedano.

Mladinke so mi vedele povedati tudi tole zgodbo: neki učenki iz Dolenjskih toplic je umrl starši. Stric jo je prišel iskat v internat, da bi se udeležila pogreba. Vodstvo tovarne je dekletu dovolilo, da odpotuje. Razrednik pa je hotel njeno udeležbo pri civilnem pogrebu za vsako ceno preprečiti. Stric jo je seveda na svojo odgovornost odpeljal domov, ko pa se je spet vrnila v internat, ji je razrednik dejal, da bo zaradi nediscipliniranosti dobila v vedenju trojko. Ali se razrednik nič ni vprašal, kako

je njegov nastop vplival na mladinko? Dekle je izgubilo očeta v narodnoosvobodilnem boju in ni mogla iti za njegovim pogrebom, sedaj pa ji je udeležbo pri pogrebu starega očeta hotel preprečiti njen razrednik, katerega dolžnost bi bila, da ji kot vzgojitelj v težkih trenutkih nudi vsestransko pomoč.

Prav v tednu proslav mladinskih delovnih brigad bi bilo potrebno utrditi mladinske organizacije povsod tam, kjer so te še šibke in s pomočjo teh preprečiti napačno vzgojo. Primer v industrijski šoli v »Rašici« ni osamljen. Organizacija ljudske mladine bo morala razširiti svojo aktivnost ter pomagati pri utrjevanju družbenega upravljanja na vseh šolah.

R. Čarman

GOSTINSTVU V PRID
Tečajnice z nedavno zaključenega tečaja Gostinske Zornice

Za izboljšanje našega knjižničarstva

Bolje eno gostilno manj . . .

V četrtek, dne 29. marca so se zbrali v prostorih Občinskega odbora SZDL v Kranju prijatelji napredne knjige, da so poslušali poročilo prof. Slajpahove in prof. Pengala, člana bibliotekarskega društva iz Ljubljane. Posvet je organiziral strokovni svet za knjižničarstvo pri okraj. Svetu »Svobod« in prosvetnih društev v Kranju z namenom, da bi vodilni ljudje iz oblastvenih in političnih organizacij dobili vpogled v stanje knjižničarstva v drugih državah, v nekaterih republikah in ga primerjali s stanjem v naši republiki in konkretnije s stanjem v tukajšnjem okraju.

Prof. Slajpahova nas je s svojim pregledom pripeljala v ZDA, Anglijo, Francijo, Dansko, Sovjetsko zvezo, Čehoslovako in se ustavila ob razmerah v naši državi. Iz tega poročila smo razvideli, da imajo vse te države že dolga leta uveljavljen knjižničarski zakon, ki ureja vprašanje knjižničarstva. Pri nas takega zakona še ni.

Uspel tečaj

S februarjem je pričel na Jesenicah šoferski tečaj, ki je bil zaključen v nedeljo. Tečaj je obiskovalo dvakrat tedensko 30 tečajnikov, ki so pred nedavnim pristopili v jeseniško Avto-moto društvo in žele polagati A oz. B. šoferski izpit. Na tečaju so obdelali prometne predpise, strojno tehnologijo in elektrotehniko. Na internih izpitih, ki so bili v nedeljo, so pokazali slušatelji dobre uspehe. V teh dneh bodo polagali tudi praktičen del izpita. Organiziranje šoferskega tečaja je zaslug Avto-moto društva na Jesenicah, ki je letos svoje delo poživilo in ima tudi za v bodoče lepe načrte. Društvo šteje nad 200 članov, ki so v pretežni večini lastniki motornih vozil, zato je toliko bolj prav, da skrbijo za strokovno izpopolnjevanje članov.

U.

mamo. Namen teh zakonov je, da postane knjiga človekova spremljevalka na vseh stopnjah njegovega razvoja, da pomaga dijakom pri šolanju, da dviga strokovne kadre itd. Knjižničarstvo je torej prešlo iz prvotnih potreb po leposlovnem uživanju v široko fronto splošnega ljudskega izobraževanja.

Prof. Pengal je podrobno očrtal stanje v Ljudski republiki Srbiji in pri nas v Sloveniji. Iz njegovega pripovedovanja smo spoznali, da so v Srbiji ta vprašanja mnogo odločneje reševali. Pri nas za knjižnice ni primeren prostorov, v Srbiji pa so rekli, da je bolj imeti eno gostilno manj, zato pa eno knjižnico več.

V razgovoru se je še posebej pojasnilo stanje v kranjskem okraju. Število knjig je sicer preraslo predvojno stanje, zato je pa danes vloga knjižnic pri težnji po višji izobrazbi delovnih ljudi, mnogo večja. Knjižnice so danes v svetu najvažnejši posredniki vsake višje izobrazbe delovnim ljudem.

Naši ljudski odbori so že v preteklih letih z večjimi ali manjšimi prispevki podpirali knjižnice. V bodoče bo treba v ta namen nuditi še več sred-

stev. Najprej bi bilo treba usposobiti in razviti knjižnice na sedežih novih občin. Katera bo prva občina v kranjskem okraju, ki bo zgradila ustrezno poslopje, čeprav morda v paviljonskem stilu, ki napravi gradnjo cenejšo? Ali pa, katera občina bo prva, ki bo nek manj potreben lokal (morda gostinski), preuredila v knjižnico?

Podobno vprašanje moramo nasloviti tudi na kmetijske zadruge: kdaj se bodo začele zavedati, da je razvoj kulturnih ustanov v kmečkih predelih predvsem njihova zadeva! So zadruge, n.pr. v Ribnem pri Bledu, v Naklem, v Hotavljah, Sovodnju in še v nekaterih drugih krajih, ki imajo razumevanje za dvig izobrazbe svojih zadružnikov in za uspevanje kulturnih društev. Menimo, da bi morale prav KZ opremiti prostore za knjižnice in jih založiti s strokovno kmetijsko literaturo, če žele usposobiti svoj naraščaj za dobre kmetovalce.

Ob vsestranskem ugotavljanju, da je treba izobrazbeni nivo delovnih ljudi dvigniti, naj bo prvo dejanje v tej smeri ureditev knjižnic.

B.

Iz dela občinskih Svetov »Svobod«

Najboljše društvo brez dvorane

Bled, 30. marca.

Danes je bila seja občinskega Sveta »Svobod« in prosvetnih društev blejske občine. Seje se je udeležil tudi predsednik okrajnega Sveta »Svobod« in prosvetnih društev tov. Dušan Bavdek.

Na seji so pregledali delo društev v preteklem letu. Najbolj razvito društvo je na Bledu, ki pa nima lastnega doma in je zaradi tega njegova dejavnost močno omejena. Dramska sekcija nima odra, kar je za svetovno znano letovišče vsekakor huda slabost. Skrbno urejevana knjižnica s 5000 knjigami tudi kliče po lastni stregi.

Prosvetno društvo v Bohinjski Beli se bori s finančnimi težavami. Udarniško so zgradili sedaj imenovani Mladinski dom, ki pa ni dovršen in terja vedno novih investicij. Pevski zbor nima klavirja ali harmonija, knjižnica ima samo 200 knjig. Dramska sekcija pa igra vsebinsko dobra dela.

DPD »Svoboda« v Gorjah ima poleg finančnih težav — grade dom, a jim manjka 500.000 din — tudi težave, ki izvirajo iz nepravilnega pojmovanja delavskih druš. »Svobod«. Tako sin-

dikalisti igrajo raje pod firmo sindikata, kakor pa, da bi povečali vrste »Svobode«. TVD Partizan, ki naj telovadi, ima knjižnico poleg knjižnice v »Svobod«. Ali se ne bi dalo to združiti v eno knjižnico?

Prosvetno društvo v Ribnem je eno izmed redkih društev, ki uživa pomoč tamkajšnje kmetijske zadruge. Imajo lepe prostore ter s tem možnosti za večji razmah.

Tudi v Zasipu imajo prosvetno društvo. S sodelovanjem ostalih društev so v preteklem letu priredili lep kulturni teden. Tudi njihova knjižnica šteje samo 300 knjig.

Na posvetu so pretresli vse našteje in razne druge težave. Na konferenci prosvetnih društev blejske občine, ki jo bodo sklicali v kratkem, bodo razpravili dosedanjí občinski Svet »Svobod« in prosvetnih društev. Posveta se je udeležil tudi predsednik občinskega odbora SZDL tov. Strgar, kar dokazuje skrb SZDL za uspešno rešitev kulturnih problemov v blejski občini. Sklenili so, da bodo vse sile vložili v izobraževalno delo in za izboljšanje knjižničarstva v občini.

B.

Mozartov spominski koncert v Kranju

V času, ko se ves kulturni svet spominja 200-letnice smrti enega največjih glasbenih ustvarjalcev, genija Wolfganga Amadeja Mozarta, se je tudi kranjsko prebivalstvo — predvsem mladina — oddaljilo njegovemu spomenu ter z dostojno udeležbo prisostvovalo spominskemu koncertu Državne glasbene šole Ljubljana-center v mali dvorani Sindikalnega doma.

Zdi se nam, da je prav Mozart tisti, ki ga mladina najraje interpretira in tudi najbolj čustveno ter razumsko dojema. To

„Divji lovec“ v Breznici

V nedeljo zvečer je bila v Breznici pri Zirovnici zaključena predstava Finžgarjeve ljudske igre »Divji lovec«, ki so jo v letošnji sezoni naštudirali osmošolci jeseniške gimnazije v vrheno, da smo nehoti napravili analogijo o »čudežnem« otroku. Klavirski trio v B-duru so lepo izvajali Mihelčič, Mächtig in Likar, zlasti slednja je izstopala z izvrstno klavirsko igro. Tudi oba pevski solista sta pokazala prav dobro pevsko šolo in lep glasovni material. Zelo nas je ogrela zlasti Borštnarjeva z lepo glasovno barvo, ki se prilaga prav Mozartovim skladbam. Tudi spremljanje na klavirju je bilo na lepi višini. S.

Ob 12-letnici požiga Mošnja

15. aprila zvečer je zagorelo

Zadnja svetovna vojna tudi Gorenjski ni prizanesla. Mnogo vasi je podivjani okupator upe-

pogumna partizana vtihotapila v njegovo stanovanje. Pozvala sta ga, naj dvigne roke. Hotela

sled. Nemci so se jima približali že na 20 metrov, vendar ju niso našli.

V Mošnje so začele prihajati vedno nove enote nemške policije z Brezji, Poljč in Bleda. Med njimi seveda ni manjkalo pijanih nemških oficirjev, ki so s samokresi v roki grozili vaščanom, naj jim povedo, kje so skriti banditi. Pretaknili so vse hiše, skednje, presuvali z bajonetni streljo, toda vse zaman. Pred hišo Frančiške Peternele so našli sled krvi zato so njenega sina Jožeta, ki je imel tedaj šele 13 let, naložili na motor ter ga odpeljali na štab policije. Spotoma so ga topli, toda Jože je pogumno prenašal vse udarce. Ničesar ni povedal.

V tem času so nemški policisti skovali nove nečloveške načrte. V nočnih urah se je zaslajalo močno lajanje psov, bučanje avtomobilskih motorjev in udarci po zaprtih hišnih vratih. V posameznih hišah so z nasiljem vdrali v stanovanja in odpeljali prebivalce na zborna mesta v šolo. Ob 3. uri po pol-

POGLED NA MOŠNJE

pelil in žalostna usoda je zadel tudi Mošnje.

1943. leta se je naselil v tamkajšnje župnišče nemški kmet Warmuth z svojo družino, da bi nadzoroval Mošnjane. Obdeloval je župnijsko zemljo in mislil, da je za vedno njegova. Prištevval se je za pravega vaščana in bil je zagrižen nacist.

3. aprila 194. leta ob 5. uri popoldne sta se dva mlada in

sta ga razorožiti in posvariti, naj bi spremenil svoje odnose do sovaščanov. Presenečeni Warmuth je eno roko dvignil, v drugi pa je imel samokres in je večkrat ustrelil partizana Daneta v nogo. To njegovo dejanje je bilo usodno zanj. Strel iz partizanske puške ga je smrtno zadel. Partizana sta se spretno umaknila, toda ranjeni Dane je puščal za seboj krvavo

